اصول اعتقادات مسیحی
(C-8)

آیین‌های کلیسایی

فهرست مطالب

نویسندهٔ مجموعه مقالات: آرمان رشدی

آیین‌های کلیسایی

در مقاله C-7، به تفصیل دربارهٔ مفهوم و اهمیت و کارکرد کلیسا بحث کردیم. در این مقاله، به بحث درباره آیینهای کلیسا خواهیم پرداخت.

منظور از «آیین» مراسم خاصی است که جدا از کارکردهای عادی کلیسا اجرا می‌شوند، کارکردهایی که در مقالهٔ پیشین مورد اشاره قرار دادیم، یعنی دعا و پرستش، تعلیم و موعظه، مشارکت و رفاقت ایمانداران، و خدمت‌های مختلفِ کلیسایی. آیینها تشریفات و مراسمی ظاهری هستند که به معانی و مفاهیم باطنی اشاره دارند. به‌عبارت دیگر، آیینها آداب و رسومی هستند که نمایانگر و مظهر حقایق روحانی می‌باشند.

از آنجا که آیینهای مقدس کلیسایی نزد پروتستانها و کاتولیکها از نظر تعداد و مفهوم متفاوت است، قسمت نخست مقاله را به بررسی آیینهای کلیسای پروتستان اختصاص می‌دهیم و قسمت دوم را به آیینهای کلیسای کاتولیک.

آیین‌های مقدس در کلیسای پروتستان

همه فرقه‌ها و شاخه‌های مذهب پروتستان به دو آیین مقدس کلیسایی معتقدند. این دو آیین همان است که عیسی مسیح در عهدجدید به‌طور مشخص برای کلیسا مقرر فرمود که عبارتند از تعمید آب و عشاء ربانی (یا شام خداوند).

کلیساهای پروتستان که اعتقادات و مراسم خود را فقط محدود بـه مـندرجـات کتابمقدس می‌سازند، فقط همین دو آیین را به‌جا می‌آورند. اینک به بررسی هر یک از این دو آیین و معنا و مفهوم آنها می‌پردازیم.

تعمید آب

پیشینه

قوم اسرائیل از زمانهای دور، طبق شریعت موسی، در مواقع مشخصی غسل می‌گرفتند تا از نجاسات جسمی طاهر شوند. به این تـرتیب، از دیـرباز، غسـل گرفتن راهی برای طهارت شمرده می‌شد، طهارت از نجاساتی که گـناه نـیز بـه حساب می‌آمد. بعدها، در دوره‌ای نزدیکتر به ظهور عـیسی مسـیح، گـروههای دیرنشین یهودی، به مراسم غسـل مـعنایی روحـانی و مـعنوی بـخشیدند. ایـن گروهها، دور از جامعه و در دل کوهها زندگی می‌کردند و برای خود محل‌هایی شبیه صومعه بنا کرده بودند. آنان وقت خود را به عـبادت و مـطالعه تـورات و صحف انبیا و نسخه‌برداری از آنها می‌گذراندند. یکی از مراسم ایشان این بود که هر روز در حوضچه‌ای که به همین منظور ساخته بودند، غسل می‌گرفتند. منظور آنها از این عمل این بود که هر روز روح و باطن خود را از آلودگیهای دنیا و گناه طاهر سازند. یهودیان از این گروهها به نیکی یاد می‌کردند و آنان را انسـانهایی وارسته و فرهیخته می‌دانستند.

تعمید توسط یحیی

در همین زمان و در چنین شرایطی بود که یحیای تعمید دهنده ظهور کـرد. پیش از تولد یحیی، جبرائیل، فرشتهٔ خداوند، مژدهٔ تولد او را به پـدرش زکـریا داده بود. از همان ابتدا، فرشته به پدر یحیی اعلام داشته بود که زندگی او چیزی جدا و متفاوت از زندگی سایر یهودیان خواهد بود. از اینرو، او وقتی که بزرگ شد، از جامعه دوری جست و در بیابانها در انزوا و خلوت، به عبادت و تقرب به خداوند پرداخت. تا اینکه در وقت معین، به فرمان الهی به اجتماع بازگشت. پیام او به مردم این بود: «توبه کنید زیرا پادشاهی آسمانی نزدیک است.» او مردم را دعوت می‌کرد تا از گناهان خود توبه کنند و به علامت توبه، غسل تعمید بگیرند. او هدف از تعمید و رسالت خود را چنین بیان داشت: «بعد از من کسی تواناتر از من می‌آید که لایق آن نیستم که خم شده، دوال نعلین او را باز کنم. من شما را به آب تعمید دادم. لیکن او شما را به روح‌القدس تعمید خواهد داد» (مرقس ۷:۱ و ۸).

به این ترتیب، بسیاری از یهودیان نزد یحیی آمدند و از گناهان خـود تـوبه کردند و به نشانهٔ توبهٔ باطنی و قلبی خود، غسل تعمید گرفتند. در واقع، آنها با تعمید گرفتن، که عمل ظاهری و بیرونی بود، نشـان مـی‌دادنـد کـه در قـلب و روحشان تغییری صورت گرفته است. آنان در ظاهر، بدن خود را طاهر می‌کردند تا نشان دهند که درون و باطنشان نیز طاهر شده است. به این طریق، یحیی راه را برای ظهور مسیح هموار ساخت.

تعمید توسط عیسی

در چنین شرایطی بود که مسیح ظاهر شد و مردم را به‌سوی شناخت واقعی و قلبی خدا و برقراری رابطه‌ای معنوی و درونی با او فرا خواند. او مردم را دعوت می‌کرد که نه دینشان بلکه راه و روش زندگی‌شان را تغییر دهند و از خدا تولدی تازه دریافت کنند. رسالت او این بود که انسانها تبدیل به اشخاصی جدید گردند و طبیعت و شخصیت تازه‌ای بیابند. رسالت او این بود که درون انسان و طرز فکر او دگرگون شود، نه ظاهر و حتی مذهب او! به همین جهت است که عیسی مسیح هیچگونه مراسم و تشریفات مذهبی وضع نکرد، بجز همین دو آیین. زمانی که او این رسالت را با مرگ و قیام خود به‌کمال رساند، به شاگردان خود مأموریت داد تا پیام این دگرگونی درونی و قلبی را به همهٔ انسانها در همهٔ نقاط جهان برسانند. مسیح فرمود که آنانی که با ایمان آوردن به او، به این دگرگونی و تحول دست می‌یابند، باید این رویداد درونی را با عملی بیرونی و ظاهری نمایش دهند. این عمل ظاهری، همان تعمید است. او در این مورد به شاگردان خود فرمود: «پس رفته، همهٔ امت‌ها را شاگرد سازید و ایشان را به اسم اب و ابن و روح‌القدس تعمید دهید» (متی ۱۹:۲۸).

به این ترتیب، عیسی مسیح رسم غسل تعمید را به‌عنوان نشانهٔ ظاهری آن تحولِ درونی وضع کرد. به همین جهت، آیین تعمید در مسیحیت از مفهومی عمیق و والا برخوردار است. شخص زندگی خود را به مسیح می‌سپارد و در اثر این کار، شخصیت جدیدی دریافت می‌کند و عضو خانوادهٔ الهی می‌گردد. تمام اینها، رویدادهایی روحانی و معنوی می‌باشند که با عملی ظاهری، یعنی غسل تعمید نمایش داده می‌شوند.

تعمید به مفهوم مرگ و قیام با مسیح

کتابمقدس تعمید را به مرگ و قیام شخص با مسیح تشبیه کرده است. کلام خدا در این زمینه می‌فرماید: «یا نمی‌دانید که جمیع ما که در مسیح عیسی تعمید یافتیم، در موت او تعمید یافتیم؟ پس چونکه در موت او تعمید یافتیم، با او دفن شدیم تا آنکه به همین قسمی که مسیح به جلال پدر از مردگان برخاست، ما نیز در تازگی حیات رفتار نماییم» (رومیان ۶:۳ و ۴). به‌عبارت دیگر، شخصی که تعمید می‌گیرد، این واقعیت را به نمایش می‌گذارد که از لحاظ روحانی همراهِ مسیح، نسبت به گناه مرده و همراه او برای یک زندگی نوین و مقدس، زنده شده است.

تعمید شهادتی است عام در حضور کلیسا

به‌منظور آنکه سایر اعضای این خانوادهٔ الهی نیز از این رویداد آگاه شوند و در شادی عضو جدید سهیم گردند، او در حضور ایشان تعمید می‌گیرد. به این ترتیب، شخص نوایمان با تعمید گرفتن، به هم‌ایمانان خود اعلام می‌کند که زندگی خود را به مسیح سپرده و تولد تازه یافته است. او با این کار، هم نجات خود را از گناه اعلام می‌کند و هم در مقابل سایر ایمانداران تعهد می‌کند که مسیح را پیروی نماید. این جنبه از تعمید بسیار اهمیت دارد.

تعمید در حضور کلیسا صورت می‌گیرد، یعنی در جمع ایمانداران. می‌توان چنین تعبیر کرد که کلیسا که بازوی اجرایی خدا بر زمین است، شخص نوایمان را در آغوش خود می‌پذیرد و این پذیرش را به خدا اعلام می‌دارد. خدا به کلیسا این قدرت و اختیار را داده تا در مورد هر مسألهای هر تصمیمی که بر روی زمین بگیرد، در آسمان در حضور خدا نیز همان تصمیم مقرر شود. پس وقتی کلیسا شخصی را می‌پذیرد، خدا نیز او را می‌پذیرد و محفوظ می‌دارد و از حملات شیطان در امان نگاه می‌دارد. به‌عبارت دیگر، کلیسا تعمید و نجات فرد را مُهر

تأئید می‌زند.

چه کسانی می‌توانند تعمید بگیرند

اما این سؤال پیش می‌آید که چه کسانی می‌توانند تعمید بگیرند. بر اساس تعریفی که از تعمید به‌دست دادیم، واضح است که فقط کسانی می‌توانند تعمید بگیرند که تحول درونی و رستگاری با خون مسیح را چشیده‌اند. در ماجراهایی که در عهدجدید ثبت شده، فقط به مواردی بر می‌خوریم که افراد بالغ، پس از شنیدن پیام انجیل و ایمان آوردن به آن، غسل تعمید گرفته‌اند. در عهدجدید، هیچ اشارهٔ مستقیمی به تعمید کودکانی که در خانوادهٔ مسیحی به‌دنیا می‌آیند، نشده است.

بنابر این دلایل، برخی از کلیساها (یعنی عمدتاً کلیساهای باپتیست و کلیساهای بشارتی) معتقدند که آنانی که چنین تجربه‌ای را ندارند، نمی‌توانند تعمید بگیرند. در نتیجه، کودکان و افراد نابالغ نیز از نظر کتابمقدس مجاز نیستند تعمید بگیرند.

اما سایر کلیساها، چه کاتولیک، چه ارتودکس و چه پروتستان، طبق سنتی که از قرن دوم رایج بوده، تعمید کودکانی را که والدینشان مسیحی هستند، مجاز می‌شمارند. این دست از کلیساها اظهار می‌دارند که گرچه تعمید کودکان در عهدجدید مستقیماً تعلیم داده نشده، اما این امر برخلاف کتابمقدس نیست. همانگونه که در عهدعتیق از دوران ابراهیم، پسرها را به‌علامت تعلق به قوم خدا ختنه می‌کردند، مسیحیان نیز مجازند کودکان خود را تعمید دهند، نه به‌عنوان نشانهٔ اطمینان به رستگاری ایشان، بلکه به‌عنوان امید و پیش‌فرض آن. در ضمن، از آنجا که در اعمال ۳۱:۱۶ و ۳۴)، تمام خانوادهٔ آن زندانبان تعمید یافتند، فرض بر این است که کودکان آن خانواده نیز در این تعمید شرکت داشتند.

روش تعمید

همچنین ممکن است سؤال شود که مراسم تعمید به چه صورت است. در انجیل آمده که یحیی در رود اردن تعمید می‌داد، جایی که آب فراوان وجود داشت. معمولاً چنین استنباط می‌شود که مراسم تعمید باید در محلی صورت گیرد که تعمیددهنده و تعمیدگیرنده، هر دو وارد آب شوند و تعمیددهنده برای شخص داوطلب دعا کرده، اهمیت مراسم را به او گوشزد کند و سپس او را به نام پدر و پسر و روح‌القدس در آب فرو بَرَد و بیرون آورد.

فرمول فوق معمولاً فرمول کتابمقدسی شمرده می‌شود. اما از شواهد تاریخی چنین بر می‌آید که از اواخر قرن اول میلادی، در اثر کمبود امکانات، پذیرفته شد که تعمید با ریختن یا پاشیدن یا مالیدن آب بر سر داوطلب نیز انجام شود. به‌همین جهت، امروزه در بسیاری از کلیساها تعمید بدون فرو رفتن در آب نیز صورت می‌گیرد.

۱۰
عشاء ربانی

دومین آیین کلیسایی را عیسی مسیح به‌هنگام شام آخر وضع کرد. نـام ایـن آیین، عشاء ربانی یا در اصطلاح فارسی شام خداوند می‌باشد.

بنیانگذاری این آیین

شبی که عیسی به دست سران یهود افتاد، شب عید فِصَح بود، یعنی مهم‌ترین عید یهودیان. این عید به یادبود روز آزادی قوم اسرائیل به‌دست موسی از بندگی در مصر برگزار می‌شد. در این عید، یهودیان نان فطیر می‌خوردند، یعنی نانی که بدون خمیرمایه تهیه شده است. همراه این نان، گوشت بره نیز می‌خوردند، بره‌ای که به‌عنوان قربانی به خدا تقدیم شده بود. در چنین عیدی، عیسی آخرین شام را با شاگردان خود صرف می‌کرد. در فـردای آن روز، او مـی‌بایست بـر صـلیب میخکوب شود. بدن او می‌بایست مانند برهٔ قربانی عید فصح در راه کفارهٔ گناهان بشر پاره پاره شود و خونش ریخته شود. در واقع، برهٔ عید فصح فقط سمبولی از کفارهٔ مسیح بود.

در چنین شبی بود که عیسی آیین عشاء ربانی را برای نخستین بار به‌جا آورد. چگونگی ماجرا را از انجیل متی باب ۲۶ آیا ۲۶ الی ۲۸ نقل می‌کنیم:

«و چون ایشان غذا می‌خوردند، عیسی نان را گرفته، برکت داد و پاره کرده، به شاگردان داد و گفت: ″بگیرید و بخورید، این است بدن من″ و پیاله را گرفته، شکر نمود و بدیشان داده، گفت: ″همهٔ شما از این بنوشید، زیرا که این است خون من در عهد جدید که در راه بسیاری بجهت آمرزش گناهان ریخته می‌شود.″» بسیار حیرت‌انگیز است که برهٔ خدا، عیسی مسیح، درست در همان روزی قربانی شد که برهٔ فصح قربانی می‌شد. عیسی مسیح مفهوم واقعی عید فصح، یعنی آزادی

انسان از اسارت گناه و شیطان را تحقق بخشید.

روش اجرای این مراسم

از آن روزگار به بعد، هر گاه ایمانداران گرد هم می‌آیند، این رسم را به‌جا می‌آورند. خادم کلیسا نخست قسمتی از عهدجدید را که مربوط به این رسم است، قرائت می‌کند و در بارهٔ مفهوم و اهمیت آن سخنانی می‌گوید. سپس نانی را که به این منظور تهیه و تقدیس شده، تکه تکه می‌کند و پس از دعای برکت، حاضرین تکه‌ای از نان را برداشته و با احترام در دهان گذارده، می‌خورند.

پس از آن، خادم جام شراب یا آب انگور (بسته به سنت هر کلیسا) را برداشته، برای آن دعای برکت می‌کند و جام را میان حضار گردانده، همه از آن می‌نوشند. در بعضی از کلیساهای امروزی، جامهایی بسیار کوچک تهیه شده و هر کس یکی از آنها را برداشته، می‌نوشد.

در کلیساهای پروتستان، تعداد دفعات اجرای مراسم عشاء ربانی در هر ماه متفاوت است. اما در کلیسای کاتولیک، این آیین هر روز اجرا می‌شود.

مفهوم عشاء ربانی

عشاء ربانی معانی و مفاهیم مختلفی دارد که به شرح آنها می‌پردازیم.

- **یادآوریِ فداکاری مسیح:** عیسی پس از انجام این آیین، از شاگردان خواست تا آن را به یادبود او برگزار نمایند تا روزی که مجدداً از آسمان بازگردد. در این آیین، نان مظهر بدن مسیح است، بدن او که بر صلیب مجروح و پاره شد. نان نیز به نشانهٔ بدن او، تکه تکه می‌شود و میان ایمانداران تقسیم می‌گردد. شراب نیز مظهر خون مسیح است، خونی که ریخت تا گناهان بشریت را پاک سازد. مسیحیان با شرکت در این آیین مقدس، حقیقت مرگ مسیح را در راه گناهان خود

به‌یاد می‌آورند. آنان هر بار که در این مراسم شرکت می‌کنند، به یاد می‌آورند که چقدر گناهکارند، اما گناهانشان در اثر فداکاری مسیح بر روی صلیب پاک شد، و اکنون فرزندان خدا هستند. به همین جهت، پولس رسول به مسیحیان حکم می‌کند که به هنگام شرکت در این آیین، مراقب باشند که زندگی‌شان شایستهٔ این فداکاری باشد. کسی که با زندگی ناشایسته در این آیین شرکت کند، نشان می‌دهد که معنی و مفهوم بدن مسیح و فداکاری او را درک نکرده است.

- **نشانهٔ عهدجدید:** شرکت در مراسم عشاء ربانی یادآور این حقیقت است که خدا به‌واسطهٔ خون عیسی مسیح، میثاقی نو با بشر بست. طبق این میثاق (عهد)، انسان نه به‌واسطهٔ تشریفات شریعت و مراسم مذهبی و قربانیها و زیارت‌ها و صدقات و سایر کارهای نیک مذهبی، بلکه به‌واسطهٔ فداکاری مسیح بر روی صلیب، به‌رایگان آمرزیده شده، به خانوادهٔ الهی می‌پیوندد.
- **یادآوریِ بازگشت مسیح:** هر بار که مسیحیان در این مراسم شرکت می‌کنند، به‌یاد می‌آورند که عیسی روزی باز خواهد گشت. او فرمود که مسیحیان این آیین را به‌جا آورند تا روزی که او بازگردد.
- **یکی شدن با مسیح و مسیحیان:** شرکت در این مراسم و خوردن و نوشیدن بدن و خون مسیح، به‌معنی شراکت و یکی شدن با اوست. درضمن، از آنجا که همهٔ ایمانداران در کلیسای محلی، از همان نان و شراب می‌نوشند، در واقع اعلام می‌کنند که با یکدیگر نیز شراکت و رفاقت دارند.

مسألهٔ حضور مسیح در نان و شراب عشاء ربانی

در میان کلیساهای کاتولیک و پروتستان بر سر چگونگی حضور مسیح در عناصر عشاء ربانی، یعنی نان و شراب، اختلاف نظر هست. ذیلاً این اختلاف‌ها را به‌اختصار شرح می‌دهیم.

- **اعتقاد کلیسای کاتولیک:** کلیسای کاتولیک معتقد است که نان و شراب در این مراسم (که کلیسای کاتولیک آن را "راز قربانی مقدس" مـی‌نامد) واقـعاً تبدیل به بدن و خون مسیح می‌گردد. این امر زمانی رخ می‌دهد که کشـیش بـا قدرت روح‌القدس، این عناصر را برکت می‌دهد. نان و شراب گرچه ظاهر و طعم خود را حفظ می‌کنند، اما عملاً تبدیل به بدن و خون مسیح می‌گردند. از اینرو، آیین یا راز قربانی مقدس در نیایش کاتولیکها مکانی مرکزی و بسـیار حسـاس دارد، چرا که مستقیماً منتقل‌کنندهٔ برکت و فیض مسیح به فرد ایماندار می‌باشد. این اعتقاد، «تبدیل جوهر» نامیده می‌شود.
- **اعتقاد کلیسای لوتری:** مارتین لوتـر، پـیشگام نـهضت اصـلاحات و مذهب پروتستان در قرن شانزدهم، این نظریه را تعدیل کرد و اظهار داشت که جوهر این عناصر عملاً تبدیل به بدن و خون مسیح نمی‌شود، اما تمامیت مسیح، بدن و خون او، «در» این عناصر و «تحت» آنها و «هـمراه» آنـها حـاضر است. به‌همین دلیل، خود نان و شراب تغییر ماهیت نـمی‌دهد، ولی بـه‌خاطر حـضور مسیح «در آنها» فرد مسیحی با خوردنشان، با مسیح شریک می‌شود.
- **اعتقاد کلیسای اصلاح‌شده:** کلیساهای اصلاح‌شده (کالوَنی) معتقدند که مسیح به‌شکل روحانی و نه فیزیکی در عشاء ربانی حضور دارد. طبق تعلیم ژان کالوَن، عشاء ربانی مُهر تأئیدی است بر آن کاری که خدا برای ایمانداران انجام می‌دهد. برکات و اثرات قربانی مسیح بر صلیب به‌واسطهٔ قدرت روح‌القدس در عشاء ربانی حاضر است و به مؤمنین منتقل می‌شود.
- **اعتقاد زوئینگلی:** زوئینگلی، کشـیش سـوئیسی، و یکـی از پـیشگامان نهضت اصلاحات و معاصر لوتر، منکر هر نوع حضور فیزیکی مسیح در عناصر عشاء ربانی شد. او تعلیم می‌داد که مسیح فقط در ایمانِ مؤمنین حـاضر است. طبق تعلیم او، عشاء ربانی فقط نشانه یا مظهر مرگ مسیح است و یادگاری است

از آن. ایمانداران با شرکت در آن، ایمان خود را اعتراف می‌کنند. خوردن عناصر عشاء ربانی فقط بیانگر ایمان فرد است به مسیح و عمل نجات‌بخش او.

آیین‌های مقدس در کلیسای کاتولیک

کلیسای کاتولیک اهمیت بسیاری برای آیین‌ها قائل است. در کاتولیسیزم، آیین‌ها را «رازهای کلیسایی» می‌نامند. این اصطلاح در زبان لاتین sacramentum می‌باشد که برای واژهٔ یونانیِ mysterion به‌کار رفته است، به‌معنی راز. اما در معنای متداول آن، راز کلیسا (sacramentum) عبارت است از یک عملِ ظاهری و قابل رؤیت که مسیح مقرر کرده تا نشانی باشد از یک تعهد درونی و روحانی.

طبق اعتقاد کلیسای کاتولیک، کلیسا خودش نشانی است از محبت و نزدیکی خدای نهان به انسان. راز واقعی خودِ کلیساست که از آن تمامی رازها (آیین‌ها) جاری می‌شود به‌سوی کسانی که معترفند به ایمانی که کلیسا از زمان رسولان تا کنون امانتدارش بوده است. کلیسا آن راز یا نشان و ابزار مشارکت و رفاقت انسان با خدا و با همنوعان خود می‌باشد.

اینچنین کلیسایی، هفت راز (آیین) را به‌جا می‌آورد که میراث عیسی مسیح است. این رازها مستقیماً به زندگی و ایمان هر فرد مربوط می‌شود. در این رازها و از طریق آنهاست که مسیح خود را به انسان می‌بخشد. با دریافت چنین عطاهایی است که انسان در ایمان و امید خود استوار می‌شود و از محبت خود به دیگران و از محبت دیگران نسبت به خویشتن اطمینان می‌یابد. این هفت راز کلیسایی به‌شرح زیر می‌باشند.

۱- راز تعمید آب

اعتقاد کاتولیکها در مورد تعمید آب، همانند پروتستانها، بر خودِ عهدجدید استوار است، با این تفاوت که کلیسای کاتولیک برای راز تعمید قدرتی فراتر از پروتستانها قائل است. در تعمید است که آمرزش گناهان فرد به‌طور قطع عملی می‌شود و او وارد زندگی جدیدی با برادران و خواهران ایمانی خود می‌گردد. در حالیکه پروتستانها بخشایش گناهان را مربوط به لحظه‌ای می‌دانند که شخص توبه کند و به مسیح ایمان آورد. برای پروتستانها تعمید فقط نشانهٔ ظاهری این ایمان و دگرگونی زندگی است.

در مذهب کاتولیک لاتین آیین تعمید را اسقف یا کشیش یا شماس می‌توانند انجام دهند. در صورت نیاز، هر کسی حتی اگر خودش تعمید نیافته باشد، می‌تواند آیین تعمید را به‌جا آورد، به شرط آنکه نیتش انجام کاری باشد که کلیسا از تعمید در نظر دارد و این عمل را با فرمول تعمید تثلیثی (به‌نام اب و ابن و روح‌القدس) انجام دهد. علت مجاز داشتن این امر، اهمیت دادن به ارادهٔ خدا برای رستگاری جهان و نیاز به تعمید برای دریافت این رستگاری می‌باشد.

روش تعمید به این شکل است که تعمیددهنده آب را سه بار بر سر داوطلب می‌ریزد و در همان حال می‌گوید: «من تو را در نام پدر و در نام پسر و در نام روح‌القدس تعمید می‌دهم.»

۲- راز تائید

تأئید «راز ورود به دوره بلوغ سنی» است. این آیین در مورد کسانی به‌جا آورده می‌شود که در کودکی تعمید گرفته‌اند و والدین و پدرخواندهٔ ایمانی‌شان از جانب آنان اعتراف ایمان کرده‌اند. اینک این کودکان که به سن بلوغ رسیده‌اند

و برای زندگی و اعمال خود مسؤولیت می‌پذیرند، خودشان باید به ایمانِ کلیسا لبیک بگویند، کلیسایی که در آن تعمید یافته‌اند. ایشان به این ترتیب، به مسیح لبیک می‌گویند تا برای او و ایمانش بایستند؛ همینطور به کلیسا لبیک می‌گویند تا برای آن شجاعانه بایستند و برادران خواهران ایمانی خود را همراهی کنند. کودکانِ تعمیدیافته‌ای که آیین تأئید را به‌جا نیاورند، عضو کلیسای کاتولیک به‌حساب نمی‌آیند.

افرادی که در بزرگسالی در کلیسای کاتولیک تعمید می‌گیرند، در همان لحظه نیز آیین تأئید را به‌جا می‌آورند و در آیین عشاء ربانی شرکت می‌کنند و رسماً به کلیسا می‌پیوندند.

راز تأئید همانند تعمید، برکتی روحانی برای روح ایماندار به‌همراه می‌آورد. از طریق این آیین، روح‌القدس شخصِ تأئید شده را قادر می‌سازد تا نمک جهان و نور عالم باشد (متی ۵:۱۳-۱۴) و با زندگی خود بر مسیح شهادت دهد و همگان تصدیق کنند که این گفتار و کردار مسیحی است.

۳- راز قربانی مقدس (عشاء ربانی)

راز قربانی مقدس کانون و قلب تمامی مراسم کلیسای مسیح است، زیرا از طریق آن، کلیسا هر روزه در تمام نقاط جهان حکم مسیح را به‌هنگام شام آخر اطاعت می‌کند که فرمود: «این را به یاد من به‌جا آرید.»

همانگونه که در بخش عشاء ربانی در کلیسای پروتستان توضیح دادیم، اهمیت این آیین در کلیسای کاتولیک به این جهت است که معتقدند نان و شراب تبدیل جوهر و ماهیت داده، واقعاً مبدل به بدن و خون مسیح می‌شوند. خادم کلیسا با اجرای این آیین، عملاً به خدا قربانی مقدسی می‌گذراند که بدن و خون مسیح باشد. شرکت‌کنندگان در این آیین نیز عملاً و واقعاً در بدن و خون مسیح

شریک می‌شوند. و این غایت برکتی است که خدا از طریق کلیسا به انسان می‌بخشد.

در کلیسای کاتولیک، فقط کسانی مجازند در این آیین شرکت جویند که رسم تأئید را گذرانده باشند و عضو کلیسای کاتولیک باشند.

۴- راز توبه و مصالحه

در این آیین، مسیحیان به گناهان خود اعتراف کرده، تقاضای بخشایش می‌نمایند. در آغاز مراسم عبادتی کلیسا، مسیحیان به‌صورت گروهی اعتراف کرده، چنین می‌گویند: «من اعتراف می‌کنم به خدای قادر مطلق و به شما، برادران و خواهرانم، که من به‌واسطهٔ تقصیر خودم گناه کرده‌ام، در افکار و گفتار و در آنچه کرده‌ام و در آنچه در انجامش قصور ورزیده‌ام. و از مریم مبارک، آن همیشه‌باکره، و از همه فرشتگان و مقدسین، و از شما برادران و خواهرانم درخواست می‌کنم که برای من نزد خداوند خدای ما دعا کنید.»

کشیش نیز بخشایش گناهان را اعلام کرده، می‌گوید: «خدا، پدر رحمت‌ها، به‌واسطهٔ مرگ و قیام پسرش جهان را با خود مصالحه داده و روح‌القدس را برای آمرزش گناهان ما به میان ما فرستاده است. باشد که خدا از طریق خدمت کلیسا، به شما آمرزش و آرامش عطا فرماید. من بدینوسیله، شما را به‌نام پدر، و به‌نام پسر، و به‌نام روح‌القدس، از گناهانتان آزاد می‌سازم.»

۵- راز تدهین بیماران

در پیروی از نمونهٔ عالی عیسی مسیح، کلیسا امروز نیز به درد بیماران می‌رسد. کشیش با فرد بیمار و برای او دعا می‌کند. آنگاه او را با روغن مقدس بر پیشانی و دستانش تدهین می‌نماید و برایش دعا می‌کند. شخص بیمار آنگاه

می‌تواند قربانی مقدس را از کشیش دریافت دارد.

۶- راز انتصاب به کهانت (دستگذاری)

در یک معنا، کلیسای عیسی مسیح قوم مقدس و کهانت ملوکانه می‌باشد؛ هر ایمانداری کاهن است. اما کلیسا به‌عنوان جامعه ایمانداران نیاز به سخنگویانی دارد که با قدرت مسیح و محبت او فراخوانده شده‌اند تا وحدت کلیسا را حفظ کنند و ناظر بر خلوص کلی ایمان باشند. خدمت کهانتی کلیسا از سه مقام تشکیل یافته است: اسقفان، کشیشان، و شماسان.

- **اسقف**: اسقف بر بخشی از کلیسا نظارت دارد که «حوزهٔ اسقف‌نشین» نیز خوانده می‌شود (یعنی یک منطقهٔ جغرافیایی که در آن چندین کلیسا وجود دارد. اسقف ناظر بر فعالیت چندین کلیسا می‌باشد). اسقف مسؤول انتصاب و دستگذاری کشیشان و شماسان می‌باشد. اسقف اول از میان اسقفان، اسقف رُم است که پاپ خوانده می‌شود. او جانشین پطرس است که مسیح گله را به او سپرد (یوحنا ۲۱:‏۱۵-۱۷).

پطرس که از سوی مسیح به‌عنوان رسول اول از میان رسولان منتصب شد، با سایر رسولان در اتحاد کامل به‌سر برد؛ به‌همان شکل، پاپ نیز در مقام جانشین پطرس، با سایر اسقفان در مقام سایر رسولان، در اتحاد کامل به‌سر می‌برد. پاپ در مقام نماینده عیسی مسیح و شبان تمام کلیسا، ضامن و بنیان اتحاد کلیسا می‌باشد. مجمع اسقفان فقط در اتحاد با پاپ می‌تواند اِعمال قدرت نماید. پاپ بعضی از اسقفان را به‌عنوان مشاورین نزدیک خود منصوب می‌کند و ایشان در امور پاپ خدمت می‌کنند. این دسته از اسقفان را «کاردینال» می‌نامند. اسقفان را پاپ تعیین می‌کند. ایشان اقتدار و انتصاب خود را از طریق تدهین و دستگذاری یک اسقف دیگر دریافت می‌دارند. فقط مردان مجرد می‌توانند به مقام اسقفی

برسند.

هرگاه که مشکل یا مناقشه‌ای در امور کلیسا درگیر شود، پاپ کلیه اسقفان را برای تشکیل یک شورا فرا می‌خواند. در طول تاریخ، ۲۱ شورای کلیسایی تشکیل شده است که آخرین آن، از سال ۱۹۶۲ تا ۱۹۶۵ به‌طول انجامید و به «شورای واتیکان دوم» معروف است. مصوبات شوراها برای تمام کلیساهای کاتولیک لازم‌الاجرا است.

- ***کشیش:*** **کشیش را اسقف به این مقام منصوب می‌کند. خدمت کشیش نظارت بر امور یک کلیسای محلی است. او موعظه کرده، پیام انجیل را تشریح می‌نماید، راز قربانی مقدس را به‌جا می‌آورد، و سایر رازها و آیین‌ها را انجام می‌دهد. کشیش جدید متعهد به اطاعت از اسقفش می‌باشد.**

هم کلیسای کاتولیک و هم کلیسای ارتودکس معتقدند که ارادهٔ مسیح این است که فقط مردان به این خدمت منصوب شوند. در کلیسای کاتولیک فقط مردان مجرد می‌توانند به خدمت کشیشی منصوب گردند.

- ***شماس:*** **خدمت شماس کمک به کشیش است. ایشان را اسقف به این خدمت منصوب می‌نماید. شماسان اجازه اجرای آیین قربانی مقدس یا آمرزش گناهان به‌هنگام اعتراف را ندارند. وظیفه ایشان خدمت به فقرا در جامعه، کمک در اجرای نیایش و عبادت کلیسایی، و کمک به کشیش است. مردان متأهل نیز می‌توانند به مقام شماسی منصوب شوند.**

۷- راز ازدواج

در مذهب کاتولیک، ازدواج به‌خاطر قداستش و به‌خاطر طرحی که خدا برای خانواده دارد، جزء آیین‌های مقدس کلیسایی قرار دارد. بر اساس تعلیم عیسی مسیح، ازدواج عهد و میثاقی است دائمی (مرقس ۱۰:۹) و طلاق را در آن راهی

نیست. این امر ممکن است برای بسیاری دشوار بنماید، چرا که شکی نیست بسیاری از زوج‌ها ممکن است از یکدیگر سرخورده شوند و محبتشان به‌خاطر بسیاری از مسائل به سردی گراید و به این ترتیب، ازدواجشان با شکست مواجه شود.

اما حتی در چنین شرایطی، مسیحیان باید اطمینان داشته باشند که خدا و کلیسایش محبت خود را از او دریغ نمی‌دارند.